

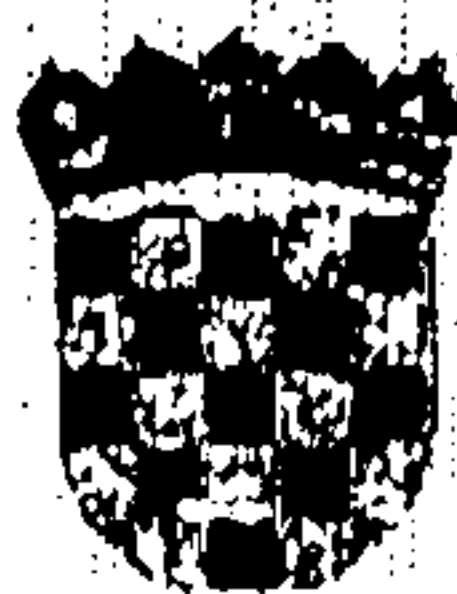
11/01 2000 12:00 FAX 043241296

ZDO BJELOVAR

001

REPUBLIKA HRVATSKA  
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO  
U BJELOVARU

Primljeno	17-05-2004		
Org. jed.	Broj	Prijava	Imena
KT-178/93-1/0			



K-2/04-34

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

## P R E S U D A

Županijski sud u Bjelovaru u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda i to Milenke Slivar kao predsjednice vijeća, te Ivanke Šarko i Dajane Barberić-Valentić kao članice vijeća, uz sudjelovanje zapisničarke Barbare Činek, u kaznenom predmetu protiv opt. Tihomira Draića, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st.1. OKZRH, povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Bjelovaru, br. KT-178/93, od 31. srpnja 1995. godine, nakon održane i završene, usmene, javne i glavne rasprave, dana 28. travnja 2004. godine, u nazočnosti optuženika osobno, uz branitelja zamjenika Zlatka Gregurića odvjetnika iz Bjelovara, te zamjenika ŽDO-a u Bjelovaru Ivana Rahlickog,

presudio je

opt. TIHOMIR DRAIĆ,

neosuđivan,

kriv je

što je u mjesecu rujnu 1991. godine tijekom ratnih operacija vođenih protiv Republike Hrvatske na privremeno okupiranom području tadašnje općine Daruvar kao pripadnik srpskih oružanih formacija postupajući u skladu s naredbama i ovlaštenjima dobivenih od I opt. Ljubana Amidžić i ostalih i trinaestero optuženika kao nositelja vojne i civilne vlasti:

- dana 19. rujna 1991. godine zajedno sa više neidentificiranih osoba naoružanih automatskim puškama u Malom Miletincu opkolili kuću Zlatka Bucifala, pa kako je ovaj u tom trenutku bio udaljen od kuće čuvajući krave na ispaši, prišli mu i prisilno odveli u dvorište njegove kuće, prišli vršenju premetačine po kući, udarajući oštećenika povremeno šakama i nogama po tijelu i glavi, zadavši mu ozljede, a tukli su i njegovu suprugu sada pok. Ankiću Bucifal, da bi u jednom trenutku opt. Tihomir Draić udario Zlatka Bucifal šakom u glavu izbivši mu umjetno zubalo iz usta i zadavši mu ozljedu u

K-2/04-34

predjelu usta, nakon čega su iz kuće Zlatka Bucifal oduzeli brašno, suho meso i razne druge stvari, te ih traktorom odvezli u Dijakovac gdje se nalazio srpski «štab» a zatim Josipa Gelenčir i Ivicu Tršek koji su zajedno sa Mirkom Rakas izvršili utovar brašna i ostalih stvari u traktor odveli na drugi kraj sela gdje su ih tukli, kojom prilikom je Josip Gelenčir zadobio tjelesne ozljede,

što je sve bilo suprotnosti s odredbama Konvencija o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata i to čl. 3. toč. 1a i c Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i čl. 4. toč. 2a, e i g Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) usvojenog u Ženevi 8. lipnja 1977. godine,

dakle kršeći pravila međunarodnih prava za vrijeme oružanih sukoba, pljačkao imovinu stanovništva i nečovječno postupao prema civilnim osobama,

čime je počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnost stanovništva iz čl. 120. st.1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZRH), te se temeljem istog zakonskih propisa uz primjenu čl. 38. toč.2. OKZRH

#### o s u d u j e

na KAZNU ZATVORA u trajanju od 3(tri) godine.

Temeljem čl. 45. OKZRH optuženiku se u izrečenu kazna zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru do 8. rujna do 13. rujna 2003. godine.

Temeljem čl. 122. st.4. Zakona o kaznenom postupku (NN 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02 – u daljnjem tekstu ZKP-a) optuženik se oslobađa u cijelosti obveze da naknadi troškove kaznenog postupka iz čl. 119. st.2. toč.1.-6. ZKP-a.

#### Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru podiglo je kod ovoga suda optužnicu protiv opt. Tihomira Draića, zbog krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120.st.1. OKZRH.

Optuženik Tihomir Draić pozvan u smislu čl. 320. st.3. ZKP-a da se ođituje o osnovanosti optužbe dao je izjavu (list 92) da se ne smatra krivim. U svojoj obrani (list 41-46 i 126) poriče da bi počinio kazneno djelo za koje se

11/01/2000 12:37 FAX 043241298

ZDO BJELOVAR

003

3

K-2/04-34

tereti. Naveo je da je bio zaposlen kao tesar u Puli, a potom je radio kao konobar u jednom ugostiteljskom objektu u Virovitici. U mjesecu svibnju 1991. godine on je ostao bez posla. Njegova majka je tada živjela u Dijakovcu, pa se on ostavši bez posla u mjesecu lipnju ili srpnju 1991. godine preselio u Dijakovac k majci i njenom izvanbračnom suprugu Dušanu Godeču. Pomagao im je u obradi zemlje pa se tako i zatekao u vrijeme početka oružane pobune u mjestu Dijakovac. Krajem mjeseca kolovoza 1991. godine po njega je došao Boro Milašinović, te još jedan mještani Dijakovca kojem je prezime Godeč, te su ga pozvali da s njima pođe na sastanak kod nekog Save u njegovu vikendicu u Dijakovcu. Na tom je sastanku bilo desetak ljudi, većinom su to bili mještani Turčević Polja. Njih je poznavao samo po viđenju. Inače od ostalih suoptuženika on je poznavao Vladu Gatarića koji je bio komandant bataljuna Daruvarskog odreda, te Tomu Legen koji je bio komandant jedne vojne jedinice u Koreničanima, kamo su oni izbjegli iz Dijakovca koncem mjeseca listopada 1991. godine. Na tom sastanku koji se održao u Dijakovcu rečeno je da su Srbi napadnuti i da se moraju braniti. Boro Milašinović je tada i njemu rekao da im se mora priključiti. Nakon sastanka kombijem su ga odvezli u Turčević Polje i ostao je kod Milorada Čakmaka zv. «Ljubanac». Kod Čakmaka je boravio u kući, jeo i spavao. Milorad Čakmak je imao oružje i preko dana je optuženik zajedno s njim hodao kroz selo. Drugi dan ga je Čakmak odveo na barikadu kod vikendica na cesta koja vodi od Turčević Polja prema Grub. polja. Na toj barikadi je bio još jedna mladić Damir Robić, koji je bio naoružan automatskom puškom. Sva trojica su cijeli dan proveli na straži, a navečer se sa Miloradom Čakmakom vraćao njegovoj kući gdje je spavao. Tako je bilo svakodnevno, s tim da mu je Boro Milašinović dao lovačku pušku i nekoliko patrona pa je on, naoružan tom puškom preko dana držao stražu na barikadi. U mjesecu rujnu 1991. godine došlo je do granatiranja Turčević Polja u kojem je poginulo troje starijih mještana. Nakon tog događaja, njihova je komanda bila premještena u Dijakovac. Optuženik navodi da je u Dijakovcu zadužio poluautomatsku pušku te 60-100 komada streljiva za tu pušku. U Dijakovcu je boravio do 30. listopada 1991. godine, te isključivo držao stražu na barikadama prema Jesenašu ili prema Turčević Polju. Dana 30. listopada 1991. godine došlo je do povlačenja srpskog stanovništva s ovog područja, a po naredbi Milorada Čakmaka s obzirom da se očekivala akcija hrvatske vojske. On je sa ostalim otišao u Koreničane gdje su se zadržali jedan dan, a slijedećeg dana su krenuli preko Zvečeva u Banja Luku. Krajem mjeseca studenog 1991. godine vraćen je u Cjepidlaku gdje je boravio 15 dana, nakon čega je došlo do povlačenja ponovo prema Banja Luci. U mjesecu siječnju 1992. godine vratio se u Bukovčane kod Lipika. Tada je postao pripadnik milicije SAO Krajine sve do 1993. godine. Tada je neko vrijeme izbjegavao mobilizaciju, a potom je bio mobiliziran u daruvarski odred u Brusniku. Tu je boravio do mjeseca travnja 1994. godine, kada je otišao u Istočnu Slavoniju. Tamo je boravio sve do 9. travnja 1998. godine i to jedno vrijeme u prognaničkom centru Gašinci, zatim

K-2/04-34

je bio u prognaničkom naselju barake u Sisku, a potom je smješten u prognaničko naselje Topolik u Lipiku.

U svezi sa inkriminiranim događajem navodi da se ne sjeća točno kojeg datuma se to dogodilo, ali dozvoljava da je to bio 19. rujna 1991. godine. Naveo je da je u komandu u Dijakovac došla jedinica vojne milicije iz Peratovice. Toj jedinici vojne milicije je zapovijedao sin Rade Čakmaka. Jedinica se sastojala od sedmero pripadnika, te su oni zatražili od njihovog zapovjednika Bore Milašinovića da im da nekoliko svojih ljudi, jer da moraju u Malom Miletincu izvršiti pretres nekih kuća s ciljem pronalaska oružja kod mještana. Boro Milašinović se nije slagao s tom akcijom i nije htio dati svoje ljude za tu akciju. Međutim, nakon razgovora kojeg je Milašinović obavio putem radio veze, izdao je naredbu Rajku Čakmaku, Miloradu Čakmaku i njemu da pođu sa ovim pripadnicima vojne milicije iz Peratovice u Mali Miletinac, pa je tako i on postupio po toj naredbi. U Mali Miletinac su se dovezli zelenim kombijem u kojem su došli milicajci iz Peratovice. Kombi se zaustavio ispred kuće Zlatka Bucifal, kojeg optuženik nije ranije poznao. Bucifal nije bio odmah kod kuće, svi su se oni nekuda rastrčali, te su pripadnici milicije ulazili u kuću i vršili pretres. Naredbu da se izvrši pretres je dao njihov zapovjednik, za kojeg zna da je on sin Rade Čakmaka. U jednom trenutku jedan od njih prezimenu Jezdić je rekao «ovaj ima zalihe za cijelu vojsku, to treba pokupiti». Potom je rekao da se treba naći prijevoz pa su otišli kod Mirka Rakasa za kojeg su znali da mu je šogor Srbin. Rakas je došao do kuće Zlatka Bucifala sa traktorom i prikolicom. Pripadnici milicije iz Peratovice su tovarili brašno i druge stvari u traktorsku prikolicu. Rakas je sve te stvari prevezao s traktorom u Dijakovac, gdje je sve to pretovareno u zeleno kombi vozilo kojem su pripadnici milicije se dovezli iz Peratovice. Navodi da on u ovoj akciji nije ništa poduzimao, već je samo stajalo u dvorištu kod jedne šupe. Kod sebe je imao poluautomatsku pušku. Nije vidio da bi tko tukao i zlostavljao oštećenika Zlatka Bucifala. Čuo je da je Jezdić rekao «nemojte ga tući, ostavite ga na miru». Nakon toga je vidio Zlatka Bucifal kako se rukom drži za usta, bio je povrijeđen i oko usta krvav. Ne zna kako i od koga je oštećenik zadobio ovu ozljedu. Inače je on toga dana bio odjeven u civilnu odjeću, imao je hlače traperice i običnu sivu jaknu, a na nogama vojničke čizme. Milorad i Rajko Čakmak su imali automatske puške, a sedmero milicajaca iz Peratovice su također imali automatsko oružje. Na kraju je dodao da je on pomagao kod utovara, odnosno kasnije kod pretovara brašna i ostalih stvari uzetih iz kuće Zlatka Bucifala.

Svjedoke Josipa Gelenčir i Ivicu Tršak, on nije tukao niti zlostavljao. Bio je udaljen oko 50-100 metara od mjesta gdje se to događalo, on je stajao na cesti u to vrijeme nedaleko kombi vozila. Nije želio ići sa ostalima, jer nije želio nikome od mještana nauditi.

11/01 2008 12:38 FAX 043241298

ZDO BJELOVAR

005

5

K-2/04-34

Tijekom dokaznog postupka ispitani svjedoci Zlatko Bucifal (list 15, 51-54, 92-95), Mirko Rakas (list 46-49 i 95-96), Josip Gelendir (list 54-56 i 96-97), Ivica Tršek (list 57-58 i 97-98), Ivan Vranić (list 123-124) i Marija Vondra (list 124-125).

Pročitane su potvrda (list 105), prometna dozvola (list 104), dopis PU Bjelovarsko-bilogorske Odjel operativnih poslova (list 117-118), izvod iz KE za optuženika (list 101).

Na temelju rezultata provedenog dokaznog postupka, ocjene svakog dokaza zasebno, te u međusobnoj povezanosti, kao i na temelju obrane optuženika, sud smatra utvrđenim činjenično stanje onako kako je ono opisao u izreci ove presude.

Iz dokaza koji su provedeni kao i obrane optuženika proizlazi da je u drugoj polovici mjeseca kolovoza 1991. godine na teritoriju Republike Hrvatske i to na području sjevernog dijela tadašnje općine Daruvar, došlo do oružane pobune dijela stanovnika srpske nacionalnosti. Uz njih u toj oružanoj pobuni su sudjelovali oficiri JNA iz vojarnje «Polum», bivši policajci Policijske postaje u Daruvaru srpske nacionalnosti, zatim neki pripadnici Srpske demokratske stranke, te također pojedinci srpske nacionalnosti iz Daruvara i okolnih mjesta. Oni su se organizirali u štab TO Zapadne Slavonije koji je djelovao u okviru samoproglashene SAO Krajine. Ovaj štab je bio ustrojen po načelima ustroja tadašnje teritorijalne obrane sa svojim komandantom, komandantom štaba i dr. Pod organizacijom tog štaba krajem kolovoza 1991. godine su uspostavljene tzv. «stanice milicije SAO Krajine» u mjestima Bijela i Miokovićevo koje se sada naziva Đulovac. Pored tih stanica milicije u sastavu štaba su bila oformljena dva bataljuna teritorijalne obrane koje su sačinjavali upravo stanovnici tog područja srpske nacionalnosti. U listopadu 1991. godine ta dva bataljuna se transformiraju u pet odreda. Od tih pet odreda dva su djelovala na području Bijela, Markovac, Vrbovac i na području Petrovog vrha, a tri odjela su djelovala na području sjevernog dijela općine Daruvar. Treći odred teritorijalne obrane kojim je zapovijedao komandant Mladen Gatarić djelovao je na području mjesta Batinjani, Vukovje, Dobra Kuća, Donja i Gornja Vrijeska, Bastaji sve do Petrova vrha. Druga dva odreda na području Miokovičava, Stare i Nove Krivaje, Donjih o Gornjih Cepidlaka, Koreničana, Bastajskih Brđana, Vel. i Malog Miletinca i drugih mjesta današnje općine Đulovac. Po potrebi ti odredbi TO su djelovali izvan navedenog područja bilo pojedinačno bilo u suradnji sa drugim odredima Teritorijalne obrane ili milicijskim snagama u cilju podrške i jačanja pri borbenim djelovanjima. Način djelovanja je bilo organiziranje i uspostavljanje barikada, linije obrane bunkerima, rovovima i stražarskim punktovima, te artiljerijskim položajima na rubnim dijelovima okupiranog teritorija, a prema važnijim prometnim

11701 2005 12:39 FAX 043241296

ZDO BJELOVAR

006

6

K-2/04-34

komunikacijama i naseljima s većinskim hrvatskim ili nesrpskim stanovništvom. Na taj su način sprječavali ulazak redarstvenih i vojnih snaga na okupirano područje i time to područje isključiti iz ustavno pravnog poretka Republike Hrvatske. Osim toga, navedene paravojne srpske postroje izvodila su i borbena djelovanja prema naseljima s većinskim hrvatskim ili drugim nesrpskim stanovništvom uz upotrebu pješništva, okopnih borbenih vozila i topništva, a sve to uz podršku zrakoplovstva JNA. Osim toga, pripadnici milicijskih snaga su pored ispomoći prilikom borbenih djelovanja, samostalno provodili određene akcije, u cilju zastrašivanja preostalog hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva na okupiranom području na način da su vršili pretrese kuća, oduzimanje imovine, angažiranje civila na prisilnom radu, te hapšenje i zatočavanje u zatvorima u Miokovičevu i Bijeloj. Pri tom se provodilo psihičko i fizičko zlostavljanje, ponekad sa nanošenjem teških tjelesnih ozljeda pa i smrti stanovništva. Na području sela Mali Miletinac nije bilo vojnih borbenih djelovanja, osim što su u selo dolazile manje grupe pripadnika raznih paravojskih postrojbi koje su psihički i fizički zlostavljalo nesrpsko stanovništvo, pretresali kuće i otimali imovinu.

Sve ove činjenice proizlaze iz dopisa PU Bjelovarsko-bilogorske, Odjela operativnih poslova o ustrojstvu i djelovanju srpskih oružanih formacija tijekom domovinskog rata na području općine Daruvar i to upravo u inkriminiranom periodu. Optuženik Tihomir Draić je u svojoj obrani priznao da se i on pridružio oružanoj pobuni dijela stanovnika srpske nacionalnosti na području tadašnje općine Daruvar, a isto proizlazi i iz iskaza svih ispitanih svjedoka. Iako optuženik u svojoj obrani nije deciderano naveo koje točno je oružanoj postrojbi pripadao, može se zaključiti da je to bio jedan od spomenutih odreda teritorijalne obrane koji su djelovali na određenim dijelovima tadašnje općine Daruvar i to samostalno, ali i u suradnji sa oformljenim stanicama milicije. Kao svog komandanta tj. komandanta bataljuna kojem je pripadao optuženik je označio Vladu Gatarića. Njegov neposredni komandant odnosno zapovjednik bio je Boro Milašinović.

Ako se imaju u vidu činjenice koje proizlaze iz obrane optuženika Tihomira Draića, kao i podaci o ustrojstvu i načinu djelovanja, te ciljevima djelovanja srpskih paravojskih formacija dobivenih od nadležne policijske uprave može se zaključiti da je akcija u Malom Miletincu koja je izvedena 19. rujna 1991. godine i koja je predmet ovog kaznenog postupka, izvedena zajednički između pripadnika bataljuna teritorijalne obrane kojoj je pripadao optuženik Draić i jedne jedinice milicije SAO Krajina koja je došla iz Peratovice. Pripadnici bataljuna ili odreda teritorijalne obrane koji su bili sastavljeni upravo od lokalnog stanovništva u ovoj akciji su pripadnicima jedinice milicije iz Petarovice pokazali kuću Zlatka Bucifala u kojoj je trebao biti izvršen pretres radi pronalaska oružja. Optuženik priznaje da je od svog

K-2/04-34

zapovjednika Bore Milašinovića dobio takav zadatak i to ne samo on već i Rajko Čakmak, te Milorad Čakmak, pa su oni zajedno sa jedinicom milicije iz Peratovice u kojoj se nalazilo sedmoro ljudi s tim ciljem došlo do kuće ošt. Zlatka Bucifala u Malom Miletincu.

Već iz ove obrane optuženika Tihomira Draića može se zaključiti da je stvorena zajednička odluka između pripadnika jedinice milicije iz Peratovice kao i trojice pripadnika njegovog odreda kojima je zapovijed dao njihov zapovjednik Boro Milašinović. Iz obrane optuženika bi proizlazilo da je njihov zadatak bio da oni izvrše pretres u kući oštećenika s ciljem pronalaska oružja, te da je on dobio i izvršavao takovu zapovijed, a iz iskaza ispitanih svjedoka može se izvesti drugačiji zaključak.

Prije svega oštećenik Zlatko Bucifal u svom iskazu kako u istrazi tako i na glavnoj raspravi, navodi da je tog kritičnog dana u vrijeme dolaska pripadnika srpske paravojne jedinice do njegove kuće on bio sa kravama na paši na livadi udaljenoj oko 200 metara od svoje kuće. Vidio je da su u njegovu kuću došle tri osobe, od kojih je jedan ušao u kuću, a dvojica su došla po njega. Ovu dvojicu je prepoznao jer su bili iz susjednog sela Turčević Polja i zna da je jednom od njih prezime Čakmak. Ta dvojica su mu naredili da pođe kući, ali su ga i psovali. Kad je došao kući vidio je tamo optuženika Tihomira Draića koji je zapravo bio glavni u toj akciji, jer je on izdavao naredbe drugoj dvojici. Inače Tihomira Draića on prije ove oružane pobune nije poznao, a prvi put ga je vidio osam dana prije kritičnog događaja, kada je došao do njegove kuće i razgovarao sa njegovom suprugom. Od nje je tražio oružje, a ošt. Bucifal navodi da se sakrio iza štaglja pa da s optuženikom nije niti razgovarao. Kad je vidio optuženika Draića u sudnici, oštećenik navodi da je siguran da je to bio upravo on i da je kao i ostala dvojica bio naoružan automatskom puškom. Optuženik je po njegovoj kući vršio pretres, a kad je vidio njega, rekao je ostalima da neka ga ne kolju, da će on to učiniti. Nakon vrlo kratkog vremena u dvorište je došlo jedno kombi vozilo, dok su optuženik i ova dvojica došli pješice. Iz kombi vozila su po iskazu svjedoka izašla dvanaestorica naoružanih ljudi odjevenih u uniforme bivše JNA. Nekoliko njih ga je odvelo iza kuće do slame i tamo su ga tukli kundacima, on je pao od udaraca, jedan od njih ga je vrhom noža bockao po vratu, sa donjim dijelom šake u kojoj je držao nož udarao ga je po prsima i slabinama i psovao mu mater ustašku. Stalno su od njega tražili oružje. Nakon tog maltretiranja koje se događalo kod slame odveli su ga natrag u dvorište gdje su ga dvojica iz Turčević polja čuvala, dok su ostali odlazili u kuću i sve ostale prostorije, te uzimali što im je trebalo. Iz kuće su odnijeli brašno, šunke, kobasice, mast i ostale namirnice. Optuženik se cijelo to vrijeme ponašao kao zapovjednik, naređivao je i ovim naoružanim osobama koje su došle naknadno u kombi vozilu. Oni su ga svi slušali i izvršavali njegove zapovjedi. Optuženik je

11/01 2005 12:40 FAX 043241298

ZDO BJELOVAR

008

8

K-2/04-34

osobno sa sjekrom razbio vrata pušnice u kojoj se nalazila šunka i sve to odnio iz njegove kuće. Stvari su najprije tovarili u kombi, ali s obzirom da nije sve se moglo u to vozilo natovariti, doveli su Mirka Rakasa, koji je morao dovesti traktor. Na traktor je bila priključena manja prikolica i tu prikolicu su optuženik i ostali natovarili imslí, a radilo se o puno namirnica s obzirom da su oni u kući stvorili zalihe. Iz sela se nije nikuda moglo otići, a približavala se zima, pa su zato u kuću kupili puno namirnica, koje su im tom prilikom sve oduzete. Nakon što su utovarili sve stvari započeli su sa pijenjem alkoholnih pića, pa ga je u jednom trenutku optuženik Tihomir Draić, udario šakom u donji dio brade od čega mu je ispalo umjetno zubalo koje mu je puklo, a i počeo je krvariti iz usta, još jedan ga je udario nogom u rebra i u leđa. Sve to je trajalo u njegovom dvorištu oko pola sada, a nakon čega su sve ove naoružane osobe izašle iz dvorišta, te se udaljili i ulazili u druge kuće, vrši premetačine, te premlaćivali koga su god uhvatili. Jedan od dvojice koji su bili iz Turčević Polja ga je skrio u slami, rekavši da su se ostali napili i da bi se mogli vratiti. Oštećenik navodi da je bio ozlijeđen, tako da nije mogao hodati, nije mogao otići k liječniku, jer se iz sela nikuda nije moglo, sam se liječio uz pomoć obloga.

Svj. Mirko Rakas je u svom iskazu potvrdio iskaz ošt. Zlatka Bucifala. On je naveo da su do kuće Zlatka Bucifal najprije došla trojica i to Rajko Čakmak, jedna osoba pod nadimkom «Ljubanac» i opt. Tihomir Draić. Došli su po njega i tražili da uzme traktor i prikolicu i da ide do kuće Zlatka Bucifala kako bi odvezao stvari. On je morao tako postupiti, a sa njim je krenuo i njegov šogor. Kad je došao do kuće ošt. Zlatka Bucifala i vidio je da ga je upravo optuženik Tihomir Draić udario. Nakon kraćeg vremena je u dvorište došlo kombi vozilo u kojem se nalazilo po njegovoj procjeni petnaestoro pripadnika tzv. Krajinske milicije. Oni su svi bili odjeveni u maskirne uniforme, a na glavama su imala šljemove sa mrežicama. Upravo po toj odori je ocijenio da se radi o pripadnicima milicije. Optuženik i ova dvojica koji su s njim došli su bili u odorama bišve JNA, te su svi bili naoružani automatskim puškama. U selu Dijakovac je bio njihov tzv. štab u mjesnoj školi. Svjedok navodi da je siguran da je upravo optuženik tukao Bucifala kod stoga slame. Kasnije su ga i drugi mladi dečki tukli kod bunara i to upravo ovi pripadnici milicije. Opt. je Bucifalu i prijetio da će ga zaklati govoreći ostalima da neka ga oni ne kolju, već da to prepuste njemu. Upravo je optuženik na tavanu Bucifalove kuće naređivao nošenje stvari, svjedoku je rekao da on ne mora nositi vreće. Zapovijedao je svima koji su stvari tpaali u kombi i traktorsku prikolicu. Razbijali su i zaključana vrata na šupi, zatim vrata pušnice i odatle uzimali meso, te su pokupili sve što su kod Bucifala našli. Inače opt. Draić i ranije hodao po njihovom selu, te po kućama uzimao cigarete. On je traktorom odvezao stvari do Dijakovca i na početku sela se izvršio pretovar stvari u vozilo pripadnika paravojnih srpskih postrojbi, koji su te stvari odvezli u svoj štab. Kad se vratio natrag u svoje selo vidio je da se kombi vozilo još uvijek nalazi u



K-2/04-34

dvorištu Zlatka Bucifala, a osobe koje su došle kombijem su se po selu razišle, te su maltretirali i tukli druge ljude. Inače u Malom Miletincu nije bilo vojnog djelovanja, ali je bilo učestalog teroriziranja i maltretiranja od strane pripadnika srpskih paravojskih postrojbi, koji su dolazili naoružani, te uzimali stvari iz kuća i odnosili. To je činio i optuženik prije kritičnog događaja je u selo dolazio nekoliko puta, uvijek naoružan. Njegovo ponašanje prema ostalima koji su sudjelovali u ovom događaju je bilo zapovjedničko, on je naređivao pretragu, uzimanje stvari, tovarenje stvari i odvoženje.

Svjedok Rakas je objasnio da je vozeći traktor prema kući Zlatka Bucifala cestom koja je na uzvisini u odnosu na kuću Zlatka Bucifala dobro vidio da optuženik kod stoga slame tuče Bucifala sa udaljenosti od oko 50 m. Preglednost mjesta na kojem se on nalazio u odnosu na mjestu gdje je optuženik tukao oštećenika je dobra. Vidio je da oštećenik ima ozljede na glavi, bio je razbijen i krvav.

Svj. Josip Gelenčir šogor svj. Mirka Rakasa je također bio očevidac ovog događaja. On je vidio da su do kuće oštećenika Bucifala došli njih trojica i to opt. Tihomir Draić kojeg je prepoznao, dok je ostalu dvojicu poznavao iz viđenja i znao je da su iz Turčević Polja. On je bio u dvorištu Mirka Rakasa i odande nije mogao vidjeti što se događa u dvorištu kuće Zlatka Bucifala. Međutim, nakon kraćeg vremena je došlo kombi vozilo koje se zaustavilo pred kućom Zlatka Bucifala. Iz tog kombija su izašli naoružani ljudi, više njih i ušli su u dvorište. Nakon toga, su dvojica došli k Mirku Rakasu i naredili mu da uzme traktor i traktorsku prikolicu i da dođe do Zlatka Bucifala. Mirko Rakas i on su sa traktorom i prikolicom došli do kuće Zlatka Bucifala kao što im je naređeno i tamo je vidio da iza slame Bucifala tuku četvorica ili petorica uniformiranih ljudi. Tukli su ga kundacima, nogama obuvenim u cipele po cijelom tijelu. Navodi da nije te osobe prepoznao. Rakasu i njemu su naredili da idu na tavan nositi brašno i druge namirnice, što su oni i učinili, te sve nosili u prikolicu. Također su ovi uniformirani naoružani ljudi nosili i razne druge stvari iz kuće i dvorišta oštećenika, pa je tako vidio da je jedan uzeo klinasto remenje, nije mogao sve vidjeti, pa niti što se u međuvremenu događalo sa Zatkom Bucifal. Kad je izvršen utovar stvari u prikolicu, naredili su Rakasu da traktor odveze u njihov štab u Turčević polje, a njega i Ivicu Tršak su natjerali da idu kroz selo. Ivica Tršak i on su išli ispred njih, a ovi naoružani su ih tjerali i među njima je bio i opt. Tihomir Draić. Na glavnoj raspravi koja je održana 17. travnja 2002. godine, svjedok je rekao da je optuženik bio i među onima koji su ga tukli u jednom dvorištu u koje su ih natjerali, dok je na ponovljenoj glavnoj raspravi istakao da ne može reći tko ga je sve tukao, ali da je siguran da je među onima koji su ga tjerali kroz selo bio Tihomir Draić. Inače u tom dvorištu, do kojeg su ih tjerali nekih 500 metara, tukli su ga svim mogućim predmetima kao što su bile željezne šipke, klinasto remenje i slično i to je

K-2/04-34

trajalo oko pola sata. Bio je vrlo teško ozlijeđen, pretučen, tako da nije mogao niti hodati. Nije postojala mogućnost da ode iz sela i zatraži liječničku pomoć, tek nakon dva do tri dana njegova majka je nekako uspjela organizirati da on ode k liječnici u Đulovac, tadašnje Miokovićevo. U Miokovićevu su se nalazile srpske vojne postrojbe i tu je njemu pružena liječnička pomoć. Međutim, dobio je samo lijekove protiv bolova i zavoje, a nije mu omogućeno da ode u bolnicu u neko veće mjesto, već se vratio kući. Kada su tukli Ivicu Tršaka i njega tražili su oružje i radio stanice, a i vrijeđali su ih govoreći im da su ustaše. Nakon što su ih pretukli, dvojica su s puškama ostali njih čuvati, a svi drugi su otišli dalje po selu, tukli su ljude i uzimali stvari.

Svjedok Ivica Tršak suglasno je opisivao kritični događaj. On je također morao zajedno sa Rakasom i Gelencirom utovarivati stvari iz kuće Zlatka Bucifala u kombi vozilo i u prikolicu. On je vidio da je upravo opt. Tihomir Draić tukao oštećenika Zlatka Bucifala u dvorištu, a nakon što je Rakas odvezao traktor, njega i Josipa Gelencića su tjerali kroz selo. Među tim osobama je bio i optuženik, ali svjedok navodi da je optuženik produžio dalje do kraja sela i da nije bio u onoj grupi koja je Gelencića i njega udarala.

Vidljivo je da su iskazi svjedoka Bucifala, Rakasa Gelencića i Tršaka, međusobno suglasni, te sud prihvaća te iskaze kao vjerodostojne i istinite. Sud ocjenjuje da oni ne bi optuženika lažno teretili i njegovo postupanje kritične zgrade opisivali drugačije nego što se stvarno odvijalo. Iz njihovih suglasnih iskaza može se zaključiti da je optuženik Tihomir Draić aktivno sudjelovao u akciji paravojnih srpskih oružanih formacija, koje su se u konkretnom slučaju sastojale od jedne grupe pripadnika tzv. «Milicije SAO Krajine» i pripadnika Teritorijalne obrane koju su sačinjavale osobe mjesnog stanovništva srpske nacionalnosti koji su se priključili oružanoj pobuni. Nema nikakove sumnje da su Zlatko Bucifal, te Josip Gelencić i Ivica Tršak bili civili. U selu Mali Miletinac u to vrijeme nije niti bilo nikakvih vojnih akcija, a spomenute osobe kao civili su uživali zaštitu u skladu sa čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine. Upravo ta odredba propisuje minimum zaštite civila u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter i koji izbije na području jedne od stranaka ugovornica, a kojih se svaka stranka sukoba dužna pridržavati. Taj članak Ženevske konvenciji o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata do 12. kolovoza 1949. godine zabranjuje svako nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstva, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, a također i povrede osobnog dostojanstva, te osobito uvredljive i ponižavajuće postupke.

Člankom 4. Dopunskog Protokola ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) usvojenog u Ženevi 08. lipnja 1977. godine propisana su temeljna

K-2/04-34

jamstva osoba koje izravno ne sudjeluju u neprijateljstvima. I tom odredbom su također zabranjeni svi oblici nasilja protiv života, zdravlja, fizičkog ili mentalnog blagostanja, osobito ubojstva, te okrutni postupci kao što su mučenje, sakaćenje je ili bilo koji oblik tjelesne kazne, zatim povrede osobnog dostojanstva osobito uvredljivi i ponižavajući postupci, a također i pljačkanje.

Postupanje pripadnika naoružanih srpskih paravojskih jedinica prema civilima kritične zgrade predstavljaju kršenje navedenih odredbi međunarodnog prava.

Optuženik Tihomir Draić je aktivno sudjelovao u radnji izvršenja toga djela na način da je osobno tukao Zlatka Bucifala, kao što to i proizlazi iz iskaza svjedoka, da je upravo on izdavao zapovjedi da se njegova imovina uzima i odvozi, sam je kundakom puške razbijao pušnicu i odatle uzimao suho meso, na kraju udario Bucifala šakom u glavu tako da mu je izbio umjetno zubalo iz usta. Ostali u grupi kojoj je pripadao optuženik su također tukli oštećenika Bucifala, a i njegovu sada pok. suprugu Ankicu Bucifal, a također kao i optuženik sudjelovali u oduzimanju i odvoženju stvari iz kuće Zlatka Bucifal. Optuženik je sudjelovao zajedno sa ostalima i u odvođenju Josipa Gelnčira i Ivica Tršak, koji su pod prijetnjom oružjem išli na kraj sela, gdje su ih potom pripadnici te grupe tukli i Josipu Gelnčiru nanijeli tjelesne ozljede. Što se tiče ovog djela inkriminacije valja istaći iz iskaza svjedoka Gelnčira i Ivica Tršaka sasvim sigurno proizlazi da je optuženik Draić bio upravo u grupi koja je njih dvojicu tjerao kroz selo, a svjedok Gelnčir nije sasvim siguran niti se on to može ajetiti da li ga je optuženik zajedno sa ostalima tukao.

Kod izvršenja ovog kaznenog djela, svaki počinitelj dopunjuje djelatnost drugog počinitelja u procesu izvršenja kaznenog djela. To su neposredne izvršiteljske radnje koje je poduzimao i opt. Tihomir Draić i na temelju njih se može zaključiti da je zajedno sa ostalima bio supočinitelj ovog kaznenog djela. Nema sumnje da je postojala zajednička odluka između svih njih o počinjenju kaznenog djela. Optuženik je u svojoj obrani tvrdio da je on dobio i izvršavao zapovijed koja se odnosila samo na pronalaženje oružja, a da drugo ništa nije činio. Međutim, iz iskaza svjedoka koje je sud prihvatio može se izvesti upravo suprotan zaključak. Zajednička odluka je u sebi sadržavala i namjeru da se prema civilima nečovječno postupa i da se pljačka njihova imovina. Da je takova zajednička odluka između optuženika i ostalih supočinitelja postojala može se zaključiti, ako se imaju u vidu i opći planovi i ciljevi djelovanja naoružanih paravojskih jedinica u inkriminirano vrijeme i upravo na ovom području kojem pripada i selo Mali Miletinac.

Optuženik je postupao svjesno i voljno u ostvarenju obilježja kaznenog djela, te njegova aktivnost kako je utvrđena na temelju iskaza ispitanih

K-2/04-34

svjedoka predstavlja radnju izvršenja kaznenog djela za koje je proglašen krivim.

Valja napomenuti da je iz činjeničnog opisa kaznenog djela ispušteno navođenje blanketnih propisa i to čl. 13. i 14. dopunskog Protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnog oružanih sukoba (Protokol II) usvojenog u Ženevi 8. lipnja 1977. godine, jer ti propisi u ovom slučaju nisu primjenjivi s obzirom da se odnose zaštitu građanskih osoba u slučaju vojnih operacija, koje nisu vođene na području Malog Miletinca, te na zaštitu dobara prijeko potrebnih za preživljavanje civilnog stanovništva.

U dokaznom postupku su ispitani i svjedoci Ivan Vranjić, te Marija Vondra, a izvršen je uvid u prometnu dozvolu na listu 104, te potvrdu na listu 105. Iz iskaza ovih svjedoka, kao i na temelju ovih isprava proizlazi da je opt. Tihomir Draić kao pripadnik oružanih paravojnih srpskih postrojbi i u Turčević Polju sudjelovao u oduzimanju stvari od civilnog stanovništva što nije predmet ovog kaznenog postupka, ali također govori o djelovanju tih oružanih postrojbi.

Iz navedenih razloga optuženik Tihomir Draić proglašen je krivim za kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st.1. OKZRH.

Uz primjenu zakonskih odredba o ublažavanju kazne osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od tri godine.

Kao osobito olakotne okolnosti koje su dovele do ublažavanje kazne, sud utvrđuje da je optuženik do sada neosuđivan, da je od izvršenja kaznenog djela proteklo znatno vremensko razdoblje, te da djelo koje je počinilo nije ostavilo teške ili trajne posljedice u vidu smrti neke osobe ili trajnog narušenja zdravlja. Otegotnih okolnosti sud nije našao. Sud je ocijenio da se kaznom zatvora u trajanju od tri godine u koju je uračunato vrijeme koje je optuženik proveo u pritvoru može ostvariti zakonom propisana svrha kažnjavanja, a ta je kazna primjerena i težini počinjenog kaznenog djela, te stupnju krivnje optuženika.

Iako je proglašen krivim, optuženik je oslobođen dužnosti naknade troškova kaznenog postupka, jer osim socijalne pomoći od 150,00 kuna, nema nikakvih drugih primanja, niti imovine, pa je evidentno da bi plaćanjem troškova kaznenog postupka bila dovedena u pitanje njegova egzistencija.

11/01/2005 12:44 FAX 043241298

ZDO BJELOVAR

013

13

K-2/04-34

Iz navedenih razloga presuđeno je kao u izreci.

U Bjelovaru, 28. travnja 2004. godine.

**ZAPISNIČARKA**  
Barbara Cinek, v.r.

**PREDSJEDNICA VIJEĆA-SUTKINJA:**  
Milenka Slivar, v.r.

**NAPUTAK O PRAVU NA ŽALBU:**

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana po primitku pismenog otpiravka presude. Žalba se može podnijeti zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i troškovima kaznenog postupka, odluke o imovinsko-pravnom zahtjevu. Žalba se podnosi u četiri istovjetna primjerka putem ovog suda, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

Suglasnost ovog prepisa s izvornikom ovjerava:



DNA:

1. Ždo u Bjelovaru. br.KT-178/93.
2. opt. Tihomir Draić, Prognaničko naselje  
Topolik 1c, 34551 Lipik,
3. odv. Zlatko Gregurić, iz Bjelovara,
4. Spis.